

איגרת מידע לעובדים בארגונים מגוונים חג הפסחא ומועדים נוצריים בסמיכות אליו

רקע כללי

חג הפסחא הוא חג מרכזי בלוח השנה הנוצרי. השנה יחול החג הקתולי בתאריכים 5.4.26 – 6.4.26 "יום שישי לפני חג הפסחא" יצוין ב- 3.4.26 עבור הקתולים וב- 9.4.26 עבור האורתודוקסים.

בחג זה מציינים נוצרים ברחבי העולם את תחייתו של ישוע. על פי הברית החדשה, נצלב ישוע בחג הפסח. חג הפסח מציין את היציאה ממצרים, והוא נחוג בעונת האביב, כשהעולם "נולד" מחדש לאחר חודשי החורף. בדומה לכך, מסמל חג הפסחא הנוצרי את השחרור מן השעבוד לחטא ולמוות ואת הלידה לחיים חדשים ונצחיים, בזכות הקרבתו ומותו של ישוע על הצלב. החג נחגג ביום ראשון, "יום התחייה", המחושב מדי שנה על פי ראשית האביב ומלוא הירח.

פסחא הוא חג של שמחה וראשיתו בתפילה בכנסיה בשבת בלילה (אור ליום ראשון) המלווה בנרות המסמלים את תבוסת החושך אל מול אור התחייה. תפילות נוספות מתקיימות בבוקרו של החג. במהלך שני ימי החג מבקרים קרובי משפחה, ואוכלים מאכלים אופייניים לחג.

מועדים סמוכים: "לנט" (Lent), ארבעים ימי צום של חשבון נפש והתבוננות, קודמים לחג הפסחא, ואותם מקדישים המאמינים לתפילה ולתשובה. **חג הבשורה** מצוין השנה ב- 25.3.26 על ידי הקתולים, וב- 7.4.26 בכנסיות האורתודוקסיות והמזרחיות. בחג זה מציינים את הגעתו של המלאך מיכאל לביתה של מרים בנצרת, כמסופר בברית החדשה, שם בישר לה שהיא עתידה ללדת בן מרוח הקודש. החג מצוין בכל העולם, אך עיקר החגיגות הן בנצרת, שם יערכו תהלוכות ותפילות חגיגיות. **לאחר הפסחא:** ביום הארבעים לפסחא מציינים הנוצרים את עליית ישו השמימה (ק- 14.5.26 / א- 21.5.26). בכנסיה הקתולית מדובר באחד מחגי החובה שבהם על הנוצרים לנכוח במיסה ולהימנע מעבודה. ביום החמישים לפסחא, מציינים הנוצרים את חג הפנטקוסט ("חמישים" ביוונית -ק- 24.5.25 / א- 8.6.26) שבו, על פי המסופר בברית החדשה, ירדה רוח הקודש על התלמידים והם קיבלו את הסמכות והרוח להפיץ את הבשורה.

זמני היום

חופשות: חג הבשורה (25.3.26) הנו יום בחירה. בחג הפסחא והימים שלפניו (קתולים, 3 – 6 באפריל אורתודוקסים, 10 - 13 באפריל) יש חופשה עבור הנוצרים, ואילו ערב החג (קתולים 2.4.26, אורתודוקסים 9.4.26) הינם יום בחירה.

הסעדה: בתקופת ה"לנט" (ארבעים יום לפני החג), יש מאמינים המקפידים להימנע מצריכת מוצרים מן החי, כולל בשר, דגים, חלב וביצים. אחרים ימנעו ממאכלים חביבים עליהם כמו מיני מתיקה. יש שיקפידו על ההימנעות ממאכלים מסוימים רק בימים ספציפיים בשבוע כמו שני (הזרם האורתודוקסי), רביעי (הקתולים) ושישי (אורתודוקסים וקתולים) בעיקר בשבוע האחרון שלפני החג. יש המקפידים על צום מלא ביום שישי הקדוש (3.4.26 וה- 10.4.26 בהתאמה), הוא יום הצליבה שלפני הפסחא.

פעילויות מקצועיות

מרבית העובדים הנוצרים יהיו בחופשה מיום חמישי שטרם החג, אחרים עשויים לבקש חופשה כשבוע לפני החג בהכנות אליו. לפיכך, לא כדאי לקיים פעילות מיוחדת בשבוע שטרם החג.

הצעות

ברכות ומתנות: נוצרים מברכים זה את זה בחג בברכת "המשיח קם" (المسيح قام) אֶלְמָסִיחַ קָאם בערבית, Christ has risen באנגלית). מקובל לתת מתנות בתקופת החג – ביצים מקושטות ובובות של ארנבים הן מסורת עממית פופולרית, שמקורה בחגי האביב.

חפיפה לחגים של דתות אחרות: השנה (2026), חג הפסחא הקתולי חל בחפיפה לימי חול המועד פסח וכדאי להתכונן לחפיפה זו.